

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 24 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Δόμνα Μαρία Μιχαηλίδου

Θέμα : Κίνδυνος αποκλεισμού δικαιούχων «Προσωπικού Βοηθού», λόγω απαιτούμενων πιστοποιητικών αναπηρίας

Υπουργέ,

Όπως γνωρίζετε, ο Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία είναι ένας εξαιρετικά σημαντικός θεσμός.

Ο νέος Νόμος για την αυτονομία των Ατόμων με Αναπηρία, θέτει ένα πλήρες πλαίσιο φροντίδας και προστασίας, προσβασιμότητας, εκπαίδευσης και, εν γένει, υποστήριξης των ΑμεΑ και των οικογενειών τους ενώ περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την μόνιμη καθιέρωση του «Προσωπικού Βοηθού».

Αποτελεί δε, πολύ θετική εξέλιξη το γεγονός ότι, μετά την πιλοτική εφαρμογή του, ο παραπάνω πολύτιμος θεσμός, γίνεται μόνιμος, επεκτείνεται σε όλη τη χώρα και προσφέρει εξατομικευμένη υποστήριξη, με παροχή που μπορεί να φτάσει τα 1.939 ευρώ τον μήνα.

Είναι σαφές ότι, δεν πρόκειται απλώς για ακόμη ένα επίδομα. Πρόκειται για ένα εργαλείο αυτονομίας. Για τη δυνατότητα ενός ανθρώπου με αναπηρία να μετακινείται, να σπουδάζει, να εργάζεται και να συμμετέχει στην κοινωνική ζωή.

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για μόνιμες πολιτικές στήριξης της ανεξάρτητης διαβίωσης, το πρόγραμμα περνά πλέον σε νέα φάση, με μεγαλύτερη σταθερότητα και διαφάνεια και λιγότερη γραφειοκρατία, με αύξηση της χρηματοδότησης και του ηλικιακού ορίου, αλλά και με ειδικές ρυθμίσεις για νησιωτικές και ορεινές περιοχές.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτός ο μόνιμος μηχανισμός θα ωφελήσει χιλιάδες συμπολίτες μας που χρειάζονται την πολιτεία δίπλα τους.

Πλην όμως, στα πρώτα βήματα εφαρμογής αυτής της νέας φάσης, έχει ανακύψει ένα σημαντικό πρόβλημα με την πιστοποίηση αναπηρίας, το οποίο ενδέχεται να αποκλείσει πολλούς δικαιούχους εξαιτίας μιας τεχνικής λεπτομέρειας.

Συγκεκριμένα, όπως γνωρίζετε, ο Νόμος 5322/2026 που καθιερώνει μόνιμα τον Προσωπικό Βοηθό προβλέπει ρητά την αποδοχή πιστοποίησης αναπηρίας με ισχύ εφ'όρου ζωής είτε από ΚΕΠΑ είτε από αντίστοιχες κρατικές υγειονομικές επιτροπές, όπως ίσχυε και στο πιλοτικό πρόγραμμα. Όμως, ενώ η ΚΥΑ εφαρμογής του πιλοτικού επιβεβαίωνε την δυνατότητα πιστοποίησης και από άλλους κρατικούς φορείς, η ΚΥΑ εφαρμογής του μόνιμου προγράμματος έρχεται σε αντίφαση με τον Ν.5322/2026.

Έτσι, δεν κάνει ρητή αναφορά αποδοχής πιστοποιητικών από τις υγειονομικές επιτροπές των Ενόπλων Δυνάμεων (οι οποίες, σημειωτέο, δεν πιστοποιούν μόνο μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων αλλά και άλλους δημοσίους υπαλλήλους και πολίτες), ούτε των αντίστοιχων αποφάσεων των Νομαρχιακών Υγειονομικών Επιτροπών.

Επίσης, το πρόγραμμα αφορά άτομα ηλικίας από 16 έως 67 ετών, ενώ ο υποψήφιος πρέπει να διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας από το ΚΕΠΑ από 67% και άνω με ισχύ εφ' όρου ζωής. Το πρόβλημα είναι ότι όπως γνωρίζετε, το ΚΕΠΑ σπανιότατα εκδίδει γνωματεύσεις με ισχύ εφ' όρου ζωής σε ανηλίκους. Οι γνωματεύσεις για ανηλίκους είναι στη συντριπτική τους πλειονότητα περιορισμένης διάρκειας (2, 5, 10 έτη κλπ) ή ισχύουν έως την ενηλικίωση. Όταν το διάστημα αυτό παρέλθει, τα άτομα με αναπηρία περνούν εκ νέου από επιτροπή ΚΕΠΑ για νέα γνωμάτευση. Στην περίπτωση του αυτισμού, μάλιστα, ο ίδιος ο e-ΕΦΚΑ διευκρινίζει ότι η αναπηρία μπορεί να πιστοποιηθεί εφ' όρου ζωής μόνο αφού το άτομο συμπληρώσει τα 17 έτη και έχει ήδη αξιολογηθεί δύο φορές από το ΚΕΠΑ. Άρα φαίνεται ότι η πράξη ακυρώνει το ηλικιακό κατώφλι εφαρμογής του Νόμου 5322/2026.

Εξάλλου, σύμφωνα με πληροφορίες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, ακόμα κι αν κάποιος πολίτης με πιστοποιημένη αναπηρία επεδίωκε σήμερα να λάβει εκ νέου πιστοποίηση από τα ΚΕΠΑ, τα νωρίτερα διαθέσιμα ραντεβού είναι έπειτα από 3 μήνες, ενώ η προθεσμία των αιτήσεων λήγει στις 27 Νοεμβρίου 2026, με αποτέλεσμα πολλοί πολίτες δικαιούχοι του πιλοτικού προγράμματος κινδυνεύουν να αποκλειστούν από το μόνιμο δικαίωμά τους.

Επειδή, ήταν στρατηγική επιλογή της Κυβέρνησης να διαθέσει μεγάλο μέρος των χρημάτων που εξασφάλισε μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για πολιτικές με ισχυρό κοινωνικό αντίκτυπο, όπως ο «Προσωπικός Βοηθός», ο οποίος ως πιλοτικό πρόγραμμα προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες σε 1.800 άτομα με αναπηρία, απασχολώντας περισσότερους από 3.000 βοηθούς.

Επειδή, η μόνιμη εφαρμογή του «Προσωπικού Βοηθού» είναι ένας θεσμός που αξίζει να πετύχει.

Επειδή, ένας πολύτιμος θεσμός γίνεται μόνιμος, αλλά μια διοικητική προϋπόθεση κινδυνεύει να αποκλείσει εκείνους για τους οποίους θεσπίζεται.

Επειδή, η δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των πολιτών είναι αυτονόητη δημοκρατική αρχή, πολύ περισσότερο μάλιστα, όταν πρόκειται για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες που χρήζουν αυξημένης προστασίας.

Ερωτάσθε :

(α) Σκοπεύετε να προβλέψετε ότι στο μόνιμο πρόγραμμα «Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία» θα γίνονται δεκτές όλες οι εφ' όρου ζωής πιστοποιήσεις αναπηρίας που προέρχονται από επίσημους κρατικούς φορείς, όπως ίσχυε στο πιλοτικό, και ότι κανένας δικαιούχος δεν θα αποκλειστεί εξ αυτού του λόγου από ένα κρίσιμο δημόσιο εργαλείο κοινωνικής στήριξης; Αν όχι γιατί; Αν ναι, με ποιες ενέργειες και ποιο χρονοδιάγραμμα;

(β) Σκοπεύετε να προβλέψετε για τον «Προσωπικό Οδηγό» να γίνονται δεκτές οι ενεργές πιστοποιήσεις των ανηλίκων και η επιλεξιμότητα να επανεξετάζεται όταν αυτές λήγουν; Αν όχι γιατί; Αν ναι, με ποιο χρονοδιάγραμμα;

Ο ερωτών Βουλευτής
Κωνσταντίνος Β. Κεφαλογιάννης

Βουλευτής Ηρακλείου Ν.Δ.

